

Světové uznání pro ZČU: Jiří Houška získal za výzkum materiálů Bill Sproul Award

6.5.2026 - Martina Batková | Západočeská univerzita v Plzni

Navrhuje jejich strukturu, simuluje jejich růst atom po atomu a dokáže předpovědět i jejich vlastnosti. Právě jedinečnou schopnost fyzika z FAV modelovat tenkovrstvé materiály na několika různých úrovních ocenila v USA mezinárodní komise. Plzeňskému vědci udělila prestižní cenu.

Multifunkční povlaky pro energeticky úsporná řešení a mnoho dalších nových materiálů. Práce Jiřího Houšky z Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni má velký dopad na vývoj moderních technologií. Jeho výzkum umožňuje nejen vysvětlení chování a vlastností vytvářených materiálů, ale vede i k přesnému předpovězení nových materiálů s unikátní kombinací několika vlastností, ať už jde o vlastnosti mechanické, optické či vysokoteplotní. Houškův inovativní přístup zaujal i mezinárodní komisi z American Vacuum Society (AVS). Českému fyzikovi udělila v dubnu prestižní ocenění Bill Sproul Award and Honorary ICMCTF Lectureship. Vůbec poprvé se tak cena dostala jinam než do západní Evropy či Severní Ameriky, což podle vedení katedry fyziky FAV staví plzeňskou ZČU na mapu nejvýznamnějších světových center v oblasti výzkumu tenkovrstvých materiálů.

„Udělení Bill Sproul Award mě velmi potěšilo. Cena je pro mne důkazem, že tvrdá práce se vyplácí, a že jsme spolu s kolegy na správné cestě,“ řekl Jiří Houška. Součástí ceny bylo také pozvání na významnou mezinárodní konferenci ICMCTF v kalifornském San Diegu, kde se prezentují nejnovější poznatky z oblasti tenkých vrstev a inovativních povrchových úprav. Profesor z FAV ZČU tam jako host přednášel o svém výzkumu. *„Konference ICMCTF je v oboru tenkovrstvých materiálů připravovaných plazmovými technologiemi tou nejvýznamnější. Když jsem se jí před dvaceti lety v posledním roce doktorského studia zúčastnil poprvé, nic podobného jsem si nepředstavoval,“* svěřil se Jiří Houška.

Cena Bill Sproul Award je v oblastech povrchového inženýrství a tenkovrstvých struktur určena pro výzkumníky z celého světa v horizontu 15 až 25 let od získání doktorátu. Výjimečnost úspěchu podtrhuje i fakt, že Divize pokročilého povrchového inženýrství americké AVS uděluje pouze jednu tuto cenu ročně. Je to individuální uznání konkrétního vědce a jeho domovské instituce. *„Udělení Bill Sproul Award Jiřímu Houškovi je pro naši katedru i celou univerzitu mimořádnou událostí. V našem oboru jde o ekvivalent individuálního vítězství v nejvyšší světové lize. Práce Jiřího Houšky navíc přispívá k návrhu metod pro přípravu nejrozličnějších tenkovrstvých materiálů pomocí technologií, které se mohou v blízké budoucnosti využít i v průmyslu,“* vysvětlil vedoucí katedry fyziky FAV Pavel Baroch.

Prof. Ing. Jiří Houška, Ph.D. působí na Západočeské univerzitě v Plzni od ukončení doktorského studia v roce 2007. Během své kariéry absolvoval dlouhodobé stáže na předních světových pracovištích, jako jsou australská University of Sydney, kanadská Polytechnique Montréal a RWTH Aachen v Německu. Je autorem 108 publikací v recenzovaných časopisech s vysokým impaktním faktorem a také pravidelně zvaným řečníkem na mezinárodních konferencích. Za svůj odborný přínos získal fyzik v roce 2018 Cenu předsedkyně Grantové agentury ČR za nejlepší projekt v oblasti technických věd.

<https://info.zcu.cz/Svetove-uznani-pro-ZCU--Jiri-Houska-ziskal-za-vyzkum-materialu-Bill-Sproul-Awar>

<d/clanek.jsp?id=9444>